Diarienummer: UN-2026/10
Handläggare: Agata Viltelund, Verksamhetschef förskola

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Svar på motion från Liberalerna – Rätt till 30 timmars förskola

Förslag till beslut

Utbildningsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till tjänsteutlåtande daterat 2026-09-24.

Sammanfattning av ärendet

Liberalerna har lämnat in en motion om att höja minimikravet för vistelsetid i förskolan från 20 till 30 timmar per vecka för barn till föräldralediga och arbetssökande.

Förvaltningen har utrett förslaget utifrån pedagogiska, organisatoriska och ekonomiska ramar. En beräkning på 30 timmars vistelsetid fördelat på fyra dagar innebär ökade kostnader för måltider (lunch och mellanmål) samt ett utökat personalbehov. Att utöka vistelsetiden för föräldralediga och arbetssökande skulle kunna bidra positivt för enskilda barn utifrån deras utveckling, lärande och sociala samspel. Men utifrån förskolans nuvarande ekonomiska situation bedöms förslaget utmanande att hantera.

Det bör även beaktas att förskolorna redan idag gör individuella anpassningar utifrån barnens behov. Förskolorna stöttar vårdnadshavare i att söka utökad vistelsetid till 25 timmar per vecka för barn som behöver mer stöd i sin språkutveckling eller av andra särskilda skäl.

Ärendets uppkomst och historik

Den 26 november 2025 inkom en motion från Liberalerna gällande rätt till 30 timmars förskola. I motionen yrkas på:

- Att vistelsetiden justeras upp till 30 timmar där det tidigare varit 20 timmar.
- Att vistelsetiden vid tvillingfödsel justeras upp till 30 timmar där det tidigare varit 25 timmar.

Som motiv anger Liberalerna bland annat förskolans viktiga roll för barns utveckling, lärande och språkutveckling, särskilt för barn med flerspråkig eller svag socioekonomisk bakgrund, samt att underlätta vardagen för familjer.

I Knivsta kommun gäller enligt nuvarande regler att barn till föräldralediga och arbetssökande erbjuds förskola 20 timmar per vecka (25 timmar vid tvillingfödsel).

Konsekvensbeskrivningar

30 h på fyra dagar

En utökning till 30 timmar innebär att barnens schemalagda tid skulle kunna fördelas på fyra dagar. Förvaltningen har inte räknat på att fördela timmarna på fem dagar eftersom det skulle innebära en ännu större ekonomisk belastning.

- **Måltider:** Då barnen skulle vistas fler dagar tillkommer kostnader för både lunch och mellanmål för den extra dagen.
- **Bemanning:** Att täcka upp längre vistelsetider fyra dagar i veckan skapar ett ökat bemanningsbehov under de timmar då barngrupperna blir större.
- **Finansiering:** Om inte förslaget fullt ut finansieras riskerar det att påverka den nuvarande personaltätheten och barngruppsstorlekarna negativt under övriga delar av dagen.

Att fördela 30 h på fyra dagar innebär en extra kostnad för en måltid och ett mellanmål för barnet samt ett behov av att utöka personalstyrkan beroende på hur många 20 h barn som är registrerade på förskolan. I uträkningen har förvaltningen utgått från den 15 septembers registrering av vistelsetider i kommunala förskolor.

Förskola	Antal barn 20tim	Behov av extra personal	Kostnad extra lunch barn	Kostnad extra mellanmål	Kostnad extra lunch personal	Totalkostnad/ vecka	Årskostnad måltider	Årskostnad extra personal	Total årskostnad
Lagga	12	20%	353 kr	125 kr	43 kr	520 kr	27 043 kr	91 100 kr	118 142 kr
Lustigkulla	15	20%	441 kr	156 kr	43 kr	639 kr	33 248 kr	91 100 kr	124 348 kr
Västra Ängby	6	15%	176 kr	62 kr	43 kr	281 kr	14 631 kr	68 325 kr	82 956 kr
Diamanten	12	20%	353 kr	125 kr	43 kr	520 kr	27 043 kr	91 100 kr	118 142 kr
Tallbacken	17	40%	500 kr	177 kr	85 kr	762 kr	39 605 kr	182 200 kr	221 805 kr
Verktygslådan	7	15%	206 kr	73 kr	43 kr	321 kr	16 700 kr	68 325 kr	85 025 kr
Trollskogen	4	10%	118 kr	42 kr	43 kr	202 kr	10 494 kr	45 550 kr	56 044 kr
Långhundra	3	10%	88 kr	31 kr	43 kr	162 kr	8 426 kr	45 550 kr	53 975 kr
Norrgården	21	50%	617 kr	218 kr	128 kr	963 kr	50 099 kr	227 750 kr	277 849 kr
Totalt	**97**	**2**	**2 851 kr**	**1 008 kr**	**512 kr**	**4 371 kr**	**227 289 kr**	**910 998 kr**	**1 138 287 kr**

Förslaget skulle innebära en ökad kostnad på 1 138 287 kr med reservation på att detta är ett nuläge från den 15 september 2026 och den befintliga personalstyrkan, vilket betyder att kostnaderna kan antigen bli mindre alternativt öka.

Anledning till att vi inte redovisar fristående förskolor är att vi inte råder över deras fördelning av 30 h. I nuläget har vi en 50% fördelning av Knivstas barn mellan fristående och kommunala förskolor, därav skulle kostnaden sannolikt bli den fördubbla.

Det innebär därmed en total kostnadsökning på cirka 2 270 000 kr.

Ekonomiska konsekvenser

Att införa 30 timmars vistelsetid innebär en direkt merkostnad för förskoleverksamheten i form av fler serverade måltider och utökade personaltimmar. Utifrån kommunens rådande ekonomiska läge finns inget utrymme inom befintlig budget för att täcka dessa merkostnader.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2026-09-24

Motionen

Beslutet skickas till

Akten
Kommunstyrelsen

Agata Viltelund
Verksamhetschef förskola

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☒ Nej ☐

1. Hur har barns bästa beaktats?

   Förvaltningen ser att en utökad vistelsetid kan ha positiva effekter på barns utveckling och språkinlärning. Samtidigt måste barns bästa vägas mot hela förskoleverksamhetens förutsättningar. Om resurser tas från den generella verksamheten för att finansiera utökade timmar kan det leda till minskad personaltäthet eller större barngrupper under övriga tider, vilket påverkar den totala kvaliteten och tryggheten för alla barn.

   Individuella anpassningar sker redan idag
   Förskolorna ansöker redan idag om utökad tid för barn som behöver extra stöd i sin språkutveckling, och beviljas då i regel 25 timmars vistelsetid. Detta säkerställer att de barn som har störst behov av mer tid i förskolans pedagogiska miljö faktiskt får det, utan att en generell höjning genomförs för alla.

2. Beskriv eventuella intressekonflikter.

Det finns en målkonflikt mellan enskilda familjers önskemål om längre vistelsetider och kommunens övergripande budgetansvar samt förmåga att upprätthålla en hög grundkvalitet i förskolan inom givna ramar.

3. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☒

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☐

I initiativärendet vänder man sig till barn i åldern 0-2 år.